

Təhsil millətin gələcəyidir!

Heydər

Heydər Əliyev

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin orqanı

25 fevral 2022-ci il
№08 (8966)

www.muallim.edu.az
muallim@edu.gov.az

**XOCALI
SOYQIRIMI**

26.02.1992

30

Prezident İlham Əliyev

**B
i
z**

**Xocalı
qurbanlarının
intişamını döyüş
meydanında aldığımız**

1992

-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini kobudcasına pozaraq keçmiş sovet ordusunun Xankəndidə yerləşən 366-cı alayının iştirakı ilə Xocalı şəhərinə hücum etdi və dinc əhaliyə misli görünməmiş qəddarlıqla divan tutdu. Həmin kütləvi qırğın nəticəsində 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla 613 nəfər amsızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər yaralandı, 1275 dinc sakin girov götürüldü, 150 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirdi. Hər il dünya azərbaycanlıları və ədaləti uca tutanlar Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini ehtiramla anırlar.

A.R.Nağıyevin Bakı Slavyan Universitetinin rektoru təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Anar Rüstəm oğlu Nağıyev Bakı Slavyan Universitetinin rektoru təyin edilsin.
2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 fevral 2022-ci il

Təhsil naziri Gəncədə vətəndaş qəbulu keçirəcək

Təhsil naziri Emin Əmrullayev 12 mart 2022-ci il tarixində Gəncə şəhərində Gəncə və Naftalan şəhərləri, Daşkəsən, Goranboy, Göygöl, Samux və Kəlbəcər rayonlarında qeydiyyatda olan sakinləri qəbul edəcək. Qəbulda Gəncə şəhərində müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak edə bilərlər.

Qeyd olunan şəhər və rayonların sakinləri 24 fevral — 4 mart 2022-ci il tarixlərində (saat 18:00-dək) Təhsil Nazirliyinin Çağrı Mərkəzinin 146-6 nömrəli telefonuna (yalnız iş günləri və saatları ərzində) zəng, Nazirliyin saytının əlaqə bölməsi vasitəsilə elektron (<https://edu.gov.az/az/contact>) və rəsmi "Whatsapp" xidmətinə (0512067848) müraciət etməklə videoqəbula yazıla bilərlər.

Vətəndaşlar videoqəbulun keçirildiyi otağa qəbula yazılan siyahısı və şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlər əsasında buraxılacaqlar. Qəbulun keçirildiyi yerdə müvafiq sanitariya-gigiyena normalarına əməl olunmalıdır.

Bakı Slavyan Universitetinin rektoru kollektivə təqdim edilib

Fevralın 18-də Bakı Slavyan Universitetinin (BSU) rektoru Anar Nağıyev təhsil müəssisəsinin kollektivinə təqdim edilib.

Rektoru təqdim edən təhsil naziri Emin Əmrullayev dövlət başçısının müvafiq sərəncamını diqqətə çatdıraraq Anar Nağıyevi bu münasibətlə təbrik edib və gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Emin Əmrullayev qeyd edib ki, BSU-nun özünəməxsus tarixi, ənənələri, Azərbaycanın ali təhsil sistemində xüsusi yeri və mövqeyi var. Vurğulanıb ki, ali təhsil müəssisələrinə qarşısında dayanan ən mühüm vəzifələr təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, müasir əmək bazarının tələblərinə cavab verən yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması, gənclərin vətəndaş kimi formalaşması, qarşılıqlı etimad mühitinin yaradılması, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsidir.

Təhsil naziri Anar Nağıyevin rəhbərliyi ilə unikal ali təhsil müəssisəsi olan BSU-da son zamanlar həyata keçirilən yeniliklərin, islahatların davamlı olacağına və bu ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyətə yeni inkişaf mərhələsinə daxil olacağına inamını ifadə edib. Nazir bu istiqamətdə qarşıya qoyulan vəzifələrin, verilən tapşırıqların icrası ilə bağlı müvafiq tövsiyələrini verib.

İki ildə 2 diplom

ADA Universiteti və Core Vaşinqton Universiteti arasında beynəlxalq ikili diplom proqramına dair məlumat sessiyası keçirilib

Fevralın 22-də ADA Universiteti ilə ABS-in Core Vaşinqton Universiteti (CVU) arasında beynəlxalq ikili diplom proqramına dair məlumat sessiyası keçirilib.

Sessiyanın moderatoru Fəridə Qocayeva qeyd edib ki, ölkə başçısının 2018-ci il 16 noyabr tarixli 711 nömrəli sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi üçün artırılması üzrə Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq dünyanın bir sıra ali təhsil müəssisələri ilə ölkəmizin prioritet inkişaf istiqamətlərinə müvafiq olaraq ikili diplom proqramları həyata keçirilir. Onlardan biri də ADA Universiteti ilə Core Vaşinqton Universiteti arasında magistratura səviyyəsində reallaşdırılan ikili diplom proqramıdır. Hazırda universitetlər arasında 2 ixtisas üzrə proqram həyata keçirilir. Onlardan biri kompüter elmləri və Data analitikası, ikincisi isə elektrik və elektroenergetika mühəndisliyidir.

2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı iştirakçıları ilə iş üzrə mütəxəssis Tərlan Abbasova Dövlət Proqramının əsas istiqamətləri və hazırda icra olunan proqramlar barədə məlumat verib. Proqramların üstünlüyündən danışarkən T.Abbasova qeyd edib ki, tələbələrımız həm yerli ali məktəblərin, həm də xarici universitetlərin tədris metodları ilə tanış olurlar. Bundan əlavə tələbələrin təhsilin sonunda əldə etdikləri diplomlar xarici universitetin təcrübəsi əsasında və bilavasitə onların iştirakı ilə yazılır.

ADA Universitetinin magistrələr qəbulu üzrə məsləhətçisi Leyla Əliyeva tərəfdar universitetlər və ixtisas istiqamətləri barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, əsası 1821-ci ildə qoyulmuş Core Vaşinqton Universitetində hazırda 26 min tə-

ləbə təhsil alır. Universitetdə 2500 professor-nüəllim heyəti çalışır. Burada ölkənin 50 ştatından və 130 xarici ölkədən tələbələr təhsil alır. Hər il tədqiqatlar üçün ayrılan vəsaitlərin həcmi 172 milyon dollar təşkil edir.

ADA Universiteti ilə həyata keçirilən ikili diplom proqramının birinci istiqaməti kompüter elmləri və Data analitikasıdır. Tələbələr iki ildə 2 diplom, 2 dərəcə ala bilərlər. Kompüter elmləri üzrə magistr dərəcəsinə tələbələr CVU-da, Data analitikası üzrə magistr dərəcəsi və diplomunu isə ADA Universitetindən alacaqlar. Tələbələr CVU-nun mühəndislik və tətbiqi elmlər fakültəsinin dünya səviyyəli laboratoriyaya və tədqiqat mərkəzlərindən faydalanmaq imkanı qazanırlar.

Proqram 2 ili (5 semestr) əhatə edir, payız və yaz semestrləri ADA Universitetində, yay və payız semestrləri isə CVU-da keçirilir, daha sonra isə tələbə məzun olmaq üçün buraxılış işini (final thesis) təqdim etməlidir.

Core Vaşinqton Universiteti ilə həyata keçirilən ikili diplom proqramının ikinci istiqaməti elektrik və elektroenergetika mühəndisliyi ixtisasıdır, burada da tələbələr 2 diplom alacaqlar. Tələbələr elektrik mühəndisliyi üzrə magistr dərəcəsinə CVU-dan, elektroenergetika mühəndisliyi üzrə magistr dərəcəsinə isə ADA Universitetindən alacaqlar. Bu proqramdan məzun olmaq üçün tələbələr dissertasiya işi yazmalı və ya kreditləri toplamaq üçün seçmə fənlər arasından onlara maraqlı olan sahələri seçib məzun ola bilərlər.

Bu proqramda dərslər yanvar ayında başlayır, 2 il (5 semestr) davam edir. Yaz və payız semestrləri və son semestr Bakıda onlayn keçirilir. Bu proqram hibrid formatda təşkil olunur. Tələbələr yaz və

yay semestrlərini Core Vaşinqton Universitetinin Vaşinqton kampusunda keçirirlər.

Hər iki proqramın maliyyələşdirilməsi 2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı çərçivəsində həyata keçirilir. Kompüter elmləri və Data analitikası proqramında BP və tərəfdarları tərəfindən də dəstək göstərilir. Hər iki proqramda təhsil haqları (hər iki universitetdə) ABS-a səfər və oradakı yaşayış xərclərini əhatə edir.

Qeyd olunub ki, ötən il kompüter elmləri və Data analitikası üzrə 20, elektrik və elektroenergetika mühəndisliyi ixtisası üzrə 15 tələbə proqrama qəbul olunub. 2022-ci ildə də hər iki istiqamət üzrə eyni sayda tələbə qəbulu həyata keçiriləcək.

Qəbul qaydalarına gəlinə, qeyd olunub ki, bakalavriat ixtisaslarının uyğunluğuna, bu təhsil səviyyəsi üzrə biliklərin yüksək olması (78 faiz), DİM-in magistratura imtahanlarından minimum 45 bal toplanması mütləqdir. Namizədlərdən akademik ingilis dili bilikləri (IELTS Academic 7.0, TOEFL 100, Duolingo 120) tələb olunur. Elektrik və elektroenergetika mühəndisliyi ixtisasında isə tələbələrin akademik ingilis dili bilikləri (IELTS Academic 6.0, TOEFL 75, Duolingo 110) olarsa, onda onlara Vaşinqtonda texniki elmlər üzrə bir semestr əhatə edən pulsuz ingilis dili kursları təşkil olunur.

Aprel ayında tələbələr müəyyən sahəyə mərhələsindən keçəcəklər. Namizədlər aprelin 1-nə kimi onlayn ərizə ilə proqrama müraciət edə bilərlər. Tələbələr aprel ayı ərzində adçıqilən prosedurlardan keçərək ADA Universitetindən müsbət cavab aldıqdan sonra artıq may ayının əvvəllərində Core Vaşinqton Universitetinə müraciət edə bilərlər.

Oruc MUSTAFAYEV

AzTU regionda ilk imza atdı

Azərbaycan Texniki Universiteti (AzTU) CDİO Təşəbbüsü Universitetlər Şəbəkəsinə üzv qəbul olunub.

AzTU-nun yeni nəsil mühəndis hazırlığında qabaqcıl ənənələrin daşıyıcısı olan CDİO (Öyrən-Layihələndir-Reallaşdır-İşlət) Təşəbbüsü Universitetlər Şəbəkəsinə üzv qəbul olunmasına iki illik yazışma və müzakirələrin nəticəsi olaraq qərar verilib.

AzTU CDİO üzvü olaraq yeni nəsil mühəndis hazırlığında potensial imkanlarını ortaya qoyacaq.

Qeyd edək ki, Massachusetts Texnologiya İnstitutunun (MIT) təşəbbüsü ilə yaradılan CDİO ailəsinə 100-dən çox ən qabaqcıl texniki ali məktəb da-

xildir. AzTU regionda bu şəbəkəyə daxil olan ilk texniki universitetdir.

CDİO ailəsinə üzv qəbul olunmaq AzTU-ya dünyanın mühəndislik sahəsində zəngin ənənələrə malik universitetlərinin təcrübələrindən yararlanmaq imkanı yaradacaq. Bu, eyni zamanda universitet-sənaye işbirliyinin reallaşması üçün təhsil proqramlarının köklü dəyişdirilməsinə vəsül olacaq. Çünki bugünkü mühəndislik praktiki bilik-bacarıqları yüksək olan, komandada işləməyi bacaran, yaradıcı mütəxəssislər olmalıdırlar.

AzTU ailəsi bu yolda bütün imkanlarını səfərbər etməklə yüksək nəticələr qazanacağına əmindir.

AzMIU-nun nümayəndə heyəti Ankara və Hacettepe universitetlərində olub

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMIU) nümayəndə heyəti Türkiyədə ezamiyyətdə olub. Universitetin tədris işləri üzrə prorektoru Akif Qasımovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ankara və Hacettepe universitetlərində görüşlər keçirib, işgüzar danışıqlar aparıblar.

Ankara Universitetinin rektoru, professor Necdet Ünüvar nümayəndə heyətini qəbul edib, çıxışında Azərbaycana xüsusi məhəbbətini vurğulayıb və xalqımıza möhtəşəm qələbə münasibətilə təbriklərini çatdırıb.

Görüşdə prorektor Akif Qasımov universitetlər arasında əlaqələrin genişləndirilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Mühəndis sistemləri və qurğuların tikintisi kafedrasının müdiri Nurməmməd Məmmədov uyğun kafedralar arasında gələcəkdə elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, onlayn şəkildə birgə elmi seminarların, beynəlxalq konfransların keçirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Ezamiyyət zamanı müəllimlər Ankara Universitetinin elmi-texniki bazası və Texnokəndi, mühəndislik fakültəsinin dekanlığı, Elektrik və elektronika bölümünün auditoriyası və laboratoriyaları, pe- daqoji kollektivi ilə tanış olub, mühazi-

rələrdə iştirak edib, gələcəkdə görülməli işlər haqqında müzakirələr aparıblar.

Daha sonra AzMIU-nun nümayəndə heyəti Hacettepe Universitetinin prorektoru, professor Vural Gökmənə görüşüb. Hacettepe Universiteti ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını diqqətə çatdıran A.Qasımov AzMIU-nun potensial inkişaf istiqamətləri və strateji hədəfləri barədə ətraflı məlumat verib, tələbə-müəllim mübadiləsi, birgə elmi konfransların təşkili, ortaq layihələrin icrası və digər sahələrdə ikitərəfli əməkdaşlıq üçün mövcud imkanları səfərbər edilməsinin önəmindən danışdı.

Hacettepe Universitetinin prorektoru Vural Gökmən hər iki ali təhsil müəssisəsinin iqtisad profilli fakültələri arasında qarşılıqlı faydalı işbirliyinin potensialı haqqında fikirlerini bölüşüb. Görüşdə iqtisadi ixtisaslar üzrə birgə fəaliyyətin detalları müzakirə olub.

Qeyd edək ki, ezamiyyət Türkiyə universitetlərində aparılan elmi-tədqiqat işləri ilə yaxından tanışlıq, təhsildə Avropa standartlarının daha dərindən öyrənilməsi, gələcəkdə Elektrik və elektronika mühəndisliyi ixtisası üzrə ikili diplom layihəsinin işlənilməsinə hazırlıq məqsədi daşıyır.

Azərbaycan və Gürcüstan arasında təhsil sahəsində əlaqələr yeni mərhələdə

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Gürcüstanda rəsmi səfərdə olub

Ali məktəblər arasında əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə olunub

Fevralın 20-də təhsil naziri Emin Əmrullayev Gürcüstanda rəsmi səfər edib. Səfər çərçivəsində təhsil naziri Emin Əmrullayev nümayəndə heyəti ilə birgə Tbilisidəki Heydər Əliyev parkında Ümummilli Liderin abidəsini ziyarət edib, önünə əkilil qoyub, xatirəsini ehtiramla yad edib.

Təhsil nazirini Azərbaycanın Gürcüstandakı səfəri Faiq Quliyev, Gürcüstanın təhsil və elm nazirinin birinci müavini Tamar Maxarəşvili və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

Daha sonra təhsil naziri Emin Əmrullayev M.F.Axunzadə adına Azərbaycan Mədəniyyəti Muzeyinə baş çəkib, M.F.Axunzadənin həyat və yaradıcılığı, muzeyin fəaliyyəti, burada saxlanılan eksponatlar barədə məlumatlarla tanış olub.

Emin Əmrullayev səfər çərçivəsində Tbilisidəki Qəhrəmanlar Meydanını da ziyarət edib, xatirə memorialı önünə əkilil qoyub, Gürcüstanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan insanların xatirəsini ehtiramla yad edib.

Səfər çərçivəsində təhsil naziri Emin Əmrullayev İvane Cavaxişvili adına Tbilisi Dövlət Universitetinin rektoru Giorgi Şarvaşidze ilə görüşüb.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Azər-

baycan və Gürcüstanın ali məktəbləri arasında yaxşı əməkdaşlıq münasibətlərinin olduğunu deyib. Nazir qeyd edib ki, iki ölkə arasında təhsil sahəsində əlaqələrin inkişafı digər istiqamətlərdə də əməkdaşlığın genişləndirilməsinə imkanlar yaradır.

Emin Əmrullayev bildirib ki, Azərbaycan qonşu və dost Gürcüstan ilə bütün istiqamətlərdə, o cümlədən elm və təhsil sahəsində əlaqələrin daha da inkişafında maraqlıdır. Səfərin əsas məqsədlərindən biri də bununla bağlı fikir mübadiləsi aparmaqdır.

Rektor Giorgi Şarvaşidze öz növbəsində rəhbərlik etdiyi universitetin fəaliyyəti, beynəlxalq əməkdaşlığı barədə ətraflı məlumat verib. Diqqətə çatdırıb ki, İ.Cavaxişvili adına Tbilisi Dövlət Universiteti Azərbaycanın Gəncə Dövlət Universiteti, Xəzər Universiteti və digər ali təhsil ocaqları ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Sonra görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Söhbət zamanı iki ölkənin ali təhsil müəssisələri arasında tələbə mübadiləsi, təhsil sahəsində əməkdaşlıq, birgə elmi tədqiqatların aparılmasının vacibliyi vurğulanıb.

Təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalanıb

Təhsil naziri Emin Əmrullayevin Gürcüstanda səfəri çərçivəsində fevralın 21-də Gürcüstanın təhsil və elm naziri Mixeil Çxenkeli ilə görüş keçirilib.

Görüş zamanı iki ölkə arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın cari vəziyyəti müzakirə olunub, əlaqələrin inkişafı üçün atılacaq addımlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Hər iki ölkədə müvafiq olaraq Azərbaycan və gürcü dillərində tədris aparılan məktəblərin fəaliyyəti, bu məktəblər üçün dərslərin qarşılıqlı mübadiləsi yüksək qiymətləndirilib.

Daha sonra təhsil sahəsində mövcud hüquqi bazanın gücləndirilməsi və bir sıra istiqamətlər üzrə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə “Azərbaycan Respublikası ilə Gürcüstan arasında təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş” imzalanıb.

Görüşün yekununda mətbuat üçün birgə brifinq keçirilib.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev həmçinin Gürcüstanın Marneuli bölgəsində fəaliyyət göstərən Azərbaycanlıların İntegrasiya Mərkəzini ziyarət edib.

Sonra SOCAR-ın dəstəyi ilə Marneuli Gənclər Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən dərnlərlə tanış olub və Gürcüstanın Marneuli, Bolnisi, Dmanisi, Tsalka, Tetriçkaro bölgələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan dilində tədris aparılan məktəb direktorları və müəllimlərlə görüşüb.

Təhsil naziri Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb

Fevralın 22-də təhsil naziri Emin Əmrullayev Gürcüstanda səfəri çərçivəsində bu ölkənin Baş naziri İrakli Qaribaşvili ilə görüşüb.

Görüş zamanı Emin Əmrullayev iki ölkə arasında digər sahələrdə olduğu kimi, təhsil sahəsində də sıx əməkdaşlığın mövcud olduğunu bildirərək, bu əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş imkanların olduğunu qeyd edib. Həmçinin Azərbaycan və Gürcüstanda müvafiq olaraq gürcü və Azərbaycan dillərində tədrisin dəstəklənməsi, pedaqoji kadrların ixtisaslandırılmasına yönəlik birgə fəaliyyətin təşkili məsələləri müzakirə edilib.

Daha sonra Təhsil Nazirliyinin nümayəndə heyəti tədris Azərbaycan dilində aparılan Tbilisi şəhəri 73 nömrəli məktəbi, həmçinin Qardabani regionunda 3 nömrəli məktəbi ziyarət edib. Nümayəndə heyəti hər iki müəssisədə yaradılan şəraitlə tanış olub, məktəblərin müəllim-şagird heyəti ilə görüşüb.

Emin Əmrullayev həmçinin Gürcüstan Texniki Universitetinin rektoru David Qurgenidze ilə də görüşüb. Tərəflər iki ölkənin ali təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri ətrafında müzakirələr aparıb.

"Məktəb-valideyn tərəfdaşlığı: reallıqlar və yeni yanaşmalar"

Azərbaycanda məktəb-valideyn tərəfdaşlığının real vəziyyəti araşdırılıb. Araşdırmanın nəticəsi Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın və "T-Network" təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının təşkilatçılığı ilə "Təhsilə ictimai baxış" adlı silsilə müzakirələr çərçivəsində təhlil olunub. Bütün maraqlı tərəflərlə səmərəli dialoq qurmaq və mövcud vəziyyəti yaxşılaşdırmaq üçün reallıqları müzakirə etmək, ictimai rəyi öyrənmək və təhsildə inkişafın mümkün istiqamətlərini nəzərdən keçirmək məqsədilə təşkil edilən növbəti müzakirə "Məktəb-valideyn tərəfdaşlığı: reallıqlar və yeni yanaşmalar" mövzusunda olub. Müzakirələrə təhsil naziri Emin Əmrullayev də qatılıb və o, təhsil sistemində mövcud reallığı ictimai baxışın maraqlı məqamlarına diqqət çəkib.

Problemləri göstər, həlli yolu ilə bağlı təklifini ver

Valideyn-məktəb tərəfdaşlığında birinci məsələ məktəb idarəetməsidir. Ümumtəhsil, o cümlədən məktəbəqədər və peşə təhsil müəssisələri də daxil olmaqla, ölkədə 7000-ə qədər təhsil müəssisəsi var və bu müəssisələrdən birində baş verən hər hansı hal cəmiyyətdə böyük rezonans yaradır. Həmin hadisənin, o cümlədən bunun kimi başqa hadisələrin ortaya çıxması və günlərlə müzakirəsindən görünən odur ki, bütün vaxtımızı, gücümüzü problemlərin müəyyənəlməsinə sərf edirik. Ancaq bu, prosesin, sadəcə ilk mərhələsidir və yalnız bundan danışıqla problemin həllini unuduruq. Nazir Emin Əmrullayev təklif edib ki, problemləri göstər-məklə yanaşı, yaxşı olar ki, problemin həlli yolu ilə bağlı təkliflər də olsun.

Təhsil siyasətimizin mərkəzində uşaqlar durmalıdır

Problem varsa, onun bir həlli yolu da var. Bu həll isə hər kəsin öz məsuliyyətini müəyyənləşdirməsindən başlayır. Təhsil naziri hesab edir ki, "Məktəb kimindir?" - sualın cavabı əsas məsələdir: "Çünki məktəblər yalnız Təhsil Nazirliyinin deyil, həm də müəllimlərin, şagirdlərin, valideynlərinin, Azərbaycan məktəbi ölkə ictimaiyyətinin, dövlətin, ən önəmli, şagirdləridir. Çünki məktəbin əsas mahiyyəti, mənası orada oxuyan uşaqlardır".

Təhsil siyasətinin mərkəzində də məhz uşaqlardır: "Təhsil siyasətimizin mərkəzində uşaqlar durmalıdır, nəinki hansısa daha kiçik məsələlər. Əminliklə deyə bilərik ki, məktəblərdə baş verən, öz-özlüyündə vacib olan istənilən məsələ uşaqların maraqlarından kəçirir. İctimai maraqlar baxımından şagirdlərə yönəlik siyasət yürütmək bizim üçün vacibdir".

Məktəbə münasibətdə ictimai məsuliyyət bölüşdürülməlidir

Uşaqların maraqları isə məktəbdə onlar üçün münbit şərait yaratmağı tələb edir. Bunun üçün məktəbin daha səmərəli idarə, təlim-təربiyənin daha yaxşı təşkil olunması qarşısına qoyduğu məqsədlərə nail olan məktəb yaratmaq üçün çox önəmlidir. Ona görə də Təhsil Nazirliyində məktəb rəhbərlərinin seçiminə önəm verilir: "Məktəb direktorlarının davranışını işimiz 50-60 faizidir. Çalışıq ki, direktorları müsabiqə əsasında götürək, uyğun olanları

seçək. Bu istiqamətdə islahatlarımız davam edəcək".

Bos, ictimaiyyətin nəzərində yaxşı məktəb hansıdır?

Təhsil naziri məktəbdən gözləntilərə aydınlıq gətirib: "Məktəb indikatoru şagirdlərinin topladığı bal deyil, yetişdirdiyi insanlardır".

Bos, həmin məktəb necə olmalıdır? Nazir bu suala da cavab axtarıb: "Bir ekstremal model budur ki, məktəb yalnız Təhsil Nazirliyindədir, bütün məsələlərə görə o, məsuliyyət daşıyır. Nazirliyin məsuliyyəti ölkə qanunvericiliyi ilə müəyyən olunub və bu çərçivədə məsuliyyətimizi danırıq. Amma gəlin görək, uşaqların böyüməsi, gələcək nəslin yetişməsi üçün bizdən başqa, məsuliyyətli insan varmı?".

Hədəfə gedən yolda hər kəsin məsuliyyətini müəyyənləşdirmək cəmiyyətin öz boynuna düşür. Nazir hesab edir ki, müzakirə olunması vacib məsələlərdən biri məhz ictimai məsuliyyətin bölüşdürülməsidir.

İştiraklıq: onu hansı formada təmin etmək olar?

Məsələn, hansı modellər və formatlar üzərindən ictimaiyyətin məktəb idarəetməsində iştiraklığını təmin edə bilərik?

Sözsüz ki, məsuliyyət varsa, mütləq qaydada ictimai səlahiyyətlər də olmalıdır: "Müşahidələr göstərir ki, ictimaiyyət olaraq hər hansı məsələni mərkəzləşdirib idarə etməyi daha asan və effektiv hesab edirik. Valideyn-məktəb assosiasiyası ilə bağlı müzakirələr də göstərir ki, məsuliyyəti öz üzərimizə götürməkdənsə, hər hansı qurum yaradıb qərarvermə səlahiyyətlərini ona həvalə etməyə üstünlük veririk".

Nazirin fikrincə, ictimai iştiraklıqlığın bir forması olan valideyn-məktəb assosiasiyasını hansı formada təşəvvür etdiyimiz,

hansı modelə üstünlük verəcəyimiz vacibdir: "Hansı modeli seçirik - mərkəzləşmiş, yoxsa qeyri-mərkəzləşmiş model? Qərar verməliyik ki, Valideyn-Müəllim Assosiasiyası nazirliyin tənzimlədiyi, yoxsa valideynlərin özünə idarə etdiyi bir qurum olmalıdır? Bu, çox konseptual sualdır".

Ancaq hər şeydən əvvəl, valideyn-məktəb əməkdaşlığının mövcud vəziyyətinin təhlilinə ehtiyac var: "Bu təhlillə 15 il bundan əvvəl təklif olunan modelin 2022-ci ildə uyğun olub-olmadığını müəyyənlişdirək. Valideynliyi ilə müəyyən olunub və bu çərçivədə məsuliyyətimizi danırıq. Amma gəlin görək, uşaqların böyüməsi, gələcək nəslin yetişməsi üçün bizdən başqa, məsuliyyətli insan varmı?".

Hədəfə gedən yolda hər kəsin məsuliyyətini müəyyənləşdirmək cəmiyyətin öz boynuna düşür. Nazir hesab edir ki, müzakirə olunması vacib məsələlərdən biri məhz ictimai məsuliyyətin bölüşdürülməsidir.

İştiraklıq nədir və bunu hansı formada təmin etmək olar? - sualın cavabını tapdıqdan sonra da həlli vacib önəmli suallar çıxır: bunu necə etmək olar ki, həm şəffaf olsun, həm ictimai maraqlar təmin olunsun, həm də bunu edərək hansısa maraqlara xidmət edilməsin.

Azərbaycanda ictimai nəzarət amilinə böyük diqqət yetirildiyini, bunun dövlət başçısının çıxışlarında əhəmiyyətli yer tutduğunu vurğulayan təhsil naziri dövlət siyasətinin bu vacib xəttinə Təhsil Nazirliyinin fəaliyyətində xüsusi önəm verildiyini deyib: "Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şura fəaliyyət göstərir və artıq nazirliklə İctimai Şuranın əməkdaşlıq əməkdaşlığı, bu da irəliləyişə doğru addımdır".

Təhsil naziri İctimai Şuranın hər qədər genişləndirilmiş formatını yaratmağı təklif edib. Müəyyənlişdiriləcək yeni model və formatda müzakirələr davam edə bilər.

Müzakirələrimizin prioriteti dəyişməlidir ki...

Prioritetləşmə məsələsini vacib hesab edən təhsil nazirinin fikrincə, müzakirələrimizdə nədən danışdığımız önəmlidir: "Təhsil Nazirliyi olaraq bütün mövzuları müzakirə etməyə hazırıq. Ancaq cəmiyyətə hansı mövzunu izah etdiyimiz vacibdir. Çünki bizim üçün bu, resursdur, zamandır və prioritetdir".

Məzmunu yox, daha çox məktəblərin idarəedilməsinin müzakirə olunduğunu vurğulayan E.Əmrullayev bir məqama xüsusi diqqət çəkib: "Nəzərə almalıyıq ki, məktəblərdə ölkəmizin gələcəyi olan uşaqlar, övladlarımız oxuyur. Onların tərbiyəsi və təlimi Azərbaycanın 20-30 il sonrakı reallığıdır. Onlar da masa arxasına ayaqlarıyla bu gün bizim burda müzakirə etdiyimiz məsələləri danışacaqlarsa, indiki vəzifələrimizdən asılı olmayaraq, qarşıdakı 20-30 il ərzində yerimizdə saymış olacağıq".

Bunun baş verməməsi üçün isə Təhsil Nazirliyi hər cür əməkdaşlığa hazırdır: "Hesab edirsinizsə ki, Təhsil Nazirliyi problemlərlə təki mübarizə aparmalıdır, buna hazırıq. Ancaq bu mübarizədə bizə dəstəyini təklif edən çıxarsa, əməkdaşlığa da hazırıq".

13580 valideyn arasında aparılan sorğu məktəb-valideyn tərəfdaşlığının real vəziyyətini ortaya qoyub

Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri Günel Səfərova məktəb-valideyn tərəfdaşlığı ilə bağlı mövcud vəziyyəti öyrənmək, bu tərəfdaşlığın səmərəli qurulması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində maraqlı tərəflərin fikirləri ilə tanış olmaq, bələkklə, məktəb-valideyn tə-

rəfdaşlığı modelinin yeni formalarını hazırlamaq üçün yaradılan işçi qrupdan danışdı və onun həyata keçirdiyi sorğuya diqqət çəkib. G.Səfərovanın sözlərinə görə, Azərbaycanın məktəb-valideyn tərəfdaşlığının real vəziyyətini İctimai Şura və "T-Network" tərəfindən 13580 valideyn arasında aparılan həmin sorğu açıq ortaya qoyub.

Əməkdaşlıq üçün məqsəd və vəzifələr müəyyənlişdirilməlidir

Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədr müavini Gülməmməd Məmmədov sorğunun nəticələrinin təhlili əsasında ortaya çıxan mənzərəni təqdim edib.

Respondentlərin 86-87 faizi Bakıda yaşayan valideynlər olub. Övladını dövlət məktəblərinə göndərənlər əksəriyyət təşkil edib.

Sorğunu təhlil edən işçi qrup qənaətdə gəlib ki, valideyn-məktəb münasibətində məqsəd və vəzifələr qeyri-müəyyəndir. Ona görə əməkdaşlıq üçün ilk növbədə məqsəd və vəzifələr müəyyənlişdirilməli, fəaliyyət planı hazırlanmalıdır.

İkinci məsələ maliyyə şəffaflığının təmin olunmasıdır. Məktəblərdə pulun yığılması və xərclənməsində şəffaf olmalıdır ki, valideynlər daha səxavətli şəkildə bu prosesə qoşulsunlar: "Məktəbin idarə olunmasında valideynlərin iştirakı üçün məktəblərin mövcud modelinə dəyişiklik etmək lazım gələcək. Əməkdaşlıq iclaslar formatında görün valideynlərin bu əməkdaşlığın geniş spektrdə ola bilməyi ilə bağlı heç bir fikri yoxdur. Yeterli ideya və təkliflər isə nə valideynlərdə, nə də məktəbdə var".

Valideynlərin məlumatlandırılması üçün kütləvi informasiya

"Təhsilə ictimai baxış" da növbəti mövzu müzakirə olunub

ya vasitələrinin imkanlarından yararlanmağı mümkün hesab edən sədr müavininin fikrincə, elə etmək lazımdır ki, məktəblə əlaqələri çox zəif olan atalar bu prosesdən kənar qalmasınlar.

Valideyn-məktəb tərəfdaşlığının Türkiyə modeli

Müzakirədə Türkiyənin TED Universitetinin təhsil fakültəsinin dekanı Yüksel Kavak məktəb-valideyn tərəfdaşlığının Türkiyə modelini müzakirə iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. O, ailənin uşaqların təhsilə köməyinin vacibliyindən, məhz bu kömək sayəsində məktəbdə sağlam və təhlükəsiz mühit yaratmağın mümkünlüyündən danışdı. Yoxsul şagirdlərin dəstəklənməsinin vacibliyini qeyd edən Y.Kavak deyib ki, valideyn-məktəb münasibətində ən riskli məqam maliyyə mənbəyi ilə bağlıdır. Belə ki, valideynlərdən mütəmadi olaraq maddi gözləntilər gündəmdə olarsa, ailələrə və uşaqlara dəstək, təhsil kimi mövzular kölgədə qala bilər: "Dünyanın hər tərəfində uşağın olub-olmamağından, oxuyub-oxumamağından asılı olmayaraq, insanların məktəbə dəstəyi normal davranışdır. Hətta son dövrlər məktəblərdə gəlir gətirən sahələrin işlədilməsi məktəb-valideyn birliklərinə həvalə edilir".

Valideynlərin məktəbin işinə cəlb etməyin çətin olduğunu da söyləyən qonaq son zamanlar müşahidə edilən tendensiyaya diqqət çəkib. İbtidai sınıfdə oxuyan uşaqların qarşı diqqətli olan valideynlərlə yuxarı sınıflərdə daha az maraqlanırlar, bu da məktəblə maraqlanan valideynlərin və valideyn toplantılarına qatılan valideyn sərəlarının azalması ilə nəticələnir: "Bir çox ölkədə valideynlərin bu istiqamətdə məlumatlandırılması və inandırılması üçün bir çox fərsətlər yaradılır. Valideynlər yardım edir, ancaq həm də yardımlarının nə dərəcədə şəffaf istifadə edildiyi ilə maraqlanırlar".

Valideyn-məktəb birliklərinin məktəb idarəetməsinə müdaxilə cəhdlərinin də rastgəlinən olduğunu vurğulayan qonaq münasibətlərin düzgün tənzimlənməsinin önəmini xüsusi qeyd edib.

Millət vəkilləri Ceyhun Məmmədov, Etibar Əliyev, "Təmənnə dünyaya" Qadınlara yardım İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova və çıxış edən digər qonaqlar mövzu ilə bağlı onları narahət edən məqamları və bu istiqamətdə təkliflərini çatdırıblar.

Ruhiyə DAŞSALAHLI

1992

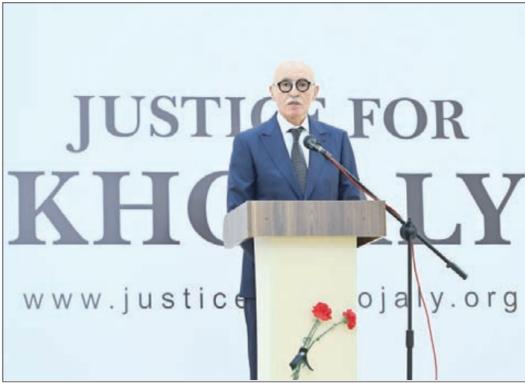

Xocalı soyqırımı

2022

Xocalı məktəbində soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb

Fevralın 23-də Bakının Ramana qəsəbəsində yerləşən Xocalı şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbdə Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünü ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Tədbirdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, millət vəkili, tarix elmləri doktoru Anar İsgəndərov, Böyük Britaniya əsilli yazıçı, araşdırmaçı jurnalist İan Pirt, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Polad Həşimovun həyat yoldaşı Ofeliya Həşimova, "Qanun" nəşriyyatının direktoru Şahbaz Xuduqoğlu, ölkəmizdə təhsil alan əcnəbi tələbələr və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Əcnəbilərin də iştirakı ilə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Qələbənin şərəfinə 44 ağac əkilib

Öncə iştirakçılar məktəbin həyətidə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Qələbənin şərəfinə 44 ağac əkib.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov Xocalı soyqırımından söz açaraq bildirdi ki, ermənilərin insanlığa sığmayan dəhşətli cinayət əməlləri nəticəsində Xocalı şəhərində 14 məktəb dağıdılıb, 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızcasına qətlə yetirilib. 487 nəfər şikəst olub, 1275 dinc sakin əsir götürülüb, 150 nəfər isə itkin düşüb.

44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Şanlı Zəfərə toxunan nazir müavini qeyd edib ki, Azərbaycan xalqının XX əsrdə üzvləşdiyi Xocalı faciəsini törətməklə ermənilər xalqımızı qorxutmaq, mübarizə əzmini qırmaq, tarixi torpaqlarımızın bir qisminin itirilməsi ilə barışmağa məcbur etmək istəyirdilər. Xalqımız öz dövlətinin suverenliyi və ərazi bütövlüyü

uğrunda mübarizədə daha da mətinləşdi, qəhrəmanlıq və dəyanət göstərdi. Xalqımız 30 ildən sonra işğal altında olan torpaqlarımızın azadlığına nail olaraq mübarizə əzminin qırılmadığını bir daha nümayiş etdirdi. Ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin uğurlu siyasəti və Müzəffər Ordumuzun əzmi sayəsində 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın tam qələbəsi ilə başa çatdı.

Çıxışının sonunda Firudin Qurbanov gənclərə öz tövsiyələrini çatdırdı. Tədbirin sonunda iştirakçılar dərin kədər və hüznə Xocalı qırğınından bəhs edən "Sonsuz səhə" filmi izləyib.

Fürsətdən istifadə edib tədbirdə iştirak edən ziyalılar və əcnəbi tələbələrle söhbətləşdi.

BMU-da Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə həsr olunmuş anım tədbiri

Bakı Mühəndislik Universitetində (BMU) Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə həsr olunmuş anım tədbiri keçirilib.

Tədbirdə hadisələrin tarixi xronikasını əks etdirən videoçarx nümayiş olunub. Sonra çıxış edən BMU-nun rektoru, professor Havar Məmmədov Xocalı qətləminin Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq müharibəsinin gedişində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş soyqırımı cinayətlərinin ən dəhşətli olduğunu bildirib. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin keçmiş sovet ordusunun Xankəndidə yerləşən 366-cı alayının iştirakı ilə bütün beynəlxalq hüquq normalarını pozaraq mühasirədəki Xocalı şəhərinin dinc əhalisinin üzərinə ağır hərbi texnika yeritdiyini söyləyən rektor Əliyevin insanlara qarşı misli görünməmiş qəddarlıqdan, şəhərin barbarcasına yerlə-yeksan edilməsindən danışıb.

H.Məmmədov Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, bu faciənin xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması istiqamətində ilk məqsədyönlü fəaliyyətin ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qaydından sonra başladığını diqqətə çatdırıb.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə səfirlər və diaspor təşkilatlarının həyata keçirdiyi işləri vurğulayan rektor Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində görülən işlərin ildən-ildə daha da genişləndiyini söyləyib.

Rektor 44 gün sürən döyüşlər nəticəsində Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun parlaq qələbə qazanaraq doğma torpaqlarımızı işğaldan azad etdiyini, şəhidlərimizin, Xocalının günahsız qurbanlarının qisasının alındığını bildirib.

Tədbirdə iştirak edən Aşerson Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Abdin Fərzəliyev Azərbaycan tarixində ən qanlı hadisələrdən biri olan bəşəri cinayətin - Xocalı soyqırımının ağır nəticələrindən bəhs edib.

44 günlük Vətən müharibəsində xalqımızın Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafında dəmir yumruq kimi birləşdiyini vurğulayan A.Fərzəliyev ordumuzun düşməne sarsıdıcı zərbələr endirərək tarixi Qələbə qazandığını və şəhidlərimizin qisasının alındığını deyib.

Daha sonra tədbirdə YAP Aşerson rayon təşkilatının sədri Abbas Əliyev, BMU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Ləman Şərifova çıxış ediblər. Çıxışlarda Xocalı ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində gənclərin üzərinə düşən əsas vəzifələr qeyd edildi.

Tədbirin sonunda BMU-nun bədii özəfəliyyət kollektivinin hazırladığı "Ana fəryadı" adlı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub.

Xocalı soyqırımına həsr edilən xüsusi dərslər keçiriləcək

25-26 fevral tarixlərində təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr edilən xüsusi dərslər keçiriləcək.

Bu barədə Təhsil Nazirliyinin "Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə bağlı Tədbirlər Planı"nda qeyd edilib.

Tədbirlər Planına uyğun olaraq, ümumi təhsil müəssisələrində karantin rejiminin tələbləri nəzərə alınmaqla Xocalı soyqırımına həsr olunmuş ədəbi-bədii kompozisiyaların, şagirdlərin əl işlərindən ibarət rəsm sərgilərinin təşkili, sənədi və bədii filmlərin nümayişi nəzərdə tutulur.

Həmçinin Bakı Dövlət Universiteti, ADA Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunan beynəlxalq tədbirlərin təşkili planlaşdırılıb.

"Xocalı faciəsini Qərb ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün kitab yazmaq qərarına gəldim"

Böyük Britaniya əsilli yazıçı, araşdırmaçı jurnalist İan Pirt tərtibçisi olduğu "Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi: Ermənistan müttəhim kürsüsündə" adlı kitabının ərəsəyə gəlməsindən danışıb: "2000-ci illərin əvvəlində mən Azərbaycana neft işçilərinə ingilis dilini tədris etmək üçün gəlmişdim. Amma başqa müəllimlərdən fərqli olaraq mən burada öyrətdiklərimdən çox, özüm öyrəndim. İngilis dilini tədris edərkən tələbələr mənə Xocalı faciəsi haqqında məlumat verdi. Mən təəccübləndim ki, qərb cəmiyyəti Azərbaycan, Qarabağ həqiqətləri və Xocalı faciəsi haqqında çox az məlumatlıdır. Bu tarixi həqiqətləri danışmağı hiss etdim. Xocalı faciəsini Qərb ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün kitab yazmaq qərarına gəldim. Düşündüm ki, kitabın daha effektiv, oxunaqlı olması üçün faciə iştirakçıları ilə görüşüm. Onların dilindən öz faciəvi hekayələrini dinləydim. Bu, olduqca çox çətin bir proses idi. Biz tərcüməçi ilə onların hekayələrini dinlədikə göz yaşlarımızı saxlaya bilmirdik. Bu, doğrudan da misli görünməmiş bir faciə idi. Kitabda Xocalı hadisələrinin şahidləri ilə müsahibələr, faciə ilə bağlı beynəlxalq dövrü mətbuatın materialları, xarici tədqiqatçıların şərhləri, beynəlxalq təşkilatların hesabatları və əcnəbi fotoqrafların çəkdiyi nadir fotolar var".

"Bu faciə haqqında danışmaq mənim üçün çox çətinidir"

Xocalı sakini, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) müəllimi Nərim İbrahimova bizimlə söhbətində bildirdi ki, faciə baş verən zaman o bir yaş altı aylıq olub. Faciəni xatırlamadığını, lakin bu müsibətdən sonra yaşadıklarını danışan N.İbrahimova çox çətin günlərdən keçdiklərini deyib: "Bu faciə haqqında danışmaq mənim üçün çox çətinidir. Xocalı faciəsi baş verdikdən sonra bizi məcburi

köçkün kimi Naftalan şəhərinə köçürdülər. Mənim uşaqlığım, yeniyetməliyim həmin məcburi köçkün düşərgələrində keçib. Çox çətin günlərdən keçmişik. Lakin bunlara baxmayaraq ayaqda durmağı bacardım. Təhsil aldım. Ölkəmizə, dövlətimizə, xalqımıza faydalı olmağa çalışdım. Şükürlər olsun ki, torpaqlarımız işğaldan azad olub. Biz artıq güclü bir dövlətin vətəndaşıyıq".

"Çalışacağam ki, Xocalı ilə bağlı həqiqətləri hər yerdə insanlara çatdırım"

Qırğızistan vətəndaşı, Bakı Dövlət Universitetinin doktorantı Dinara Appasova da faciə ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. O, misli görünməmiş erməni vəhşiliyini öz ölkəsində də anladığını deyib: "Azərbaycana gəlmədən öncə də Xocalı soyqırımı haqqında məlumatlı idim. Magistr təhsilimi Türkiyədə aldığım üçün orada Xocalı faciəsi ilə bağlı keçirilən tədbirlərdə iştirak etmişəm. Ona görə də bu

faciə haqqında kifayət qədər bilgilim var. Orta Asiya türklərinin faciə haqqında nə qədər məlumatlı olduğunu deyə bilmərəm. Bundan sonra da çalışacağam ki, Xocalı ilə bağlı həqiqətləri, bu misli görünməmiş vəhşiliyi olduğum hər yerdə insanlara çatdırım. Düşünürəm ki, beləliklə dünyaya bu faciənin gerçək üzünü göstərə bilirik.

Niyazi RƏHİMOV

Həsən Mirzəyev Bir ömrün mənası

Vətəndaş yanğısı, alim cəfakeşliyi

ibarətdir". Etnoqrafiya xalqın dilini ("lingvistik etnoqrafiya"), bədəni ("fiziki etnoqrafiya") və mənəvi ("psixik etnoqrafiya") elementlərini öyrənir. Dil, Nadejdinə görə, "insanların" əsas təminatı və əsas eləmətidir, çünki dilin köməyi ilə xalqlar müqayisə etmək və ayırmaq olar. Fiziki etnoqrafiya dedikdə, indi müasir antropologiyanın predmeti başa düşülür: Mental etnoqrafiya sahəsində Nadejdin bütün xalq həyatını əhatə edirdi: "Əqli qabiliyyətlər, iradə və xarakter, insanın insani ləyaqət hissi və buradan irəli gələn davamlı özünü təkmilləşdirmə istəyi; bir sözlə - "insan"ı heyvanlıqdan yuxarı qaldıran hər şey ki, "lələksiz iki ayaqlı heyvanın" qabığında, qədim müdriklər demişdən, daha yüksək həyat prinsipinin mövcudluğu adlanır".

Millilikdən doğan yeni axtarırlar

Bütün bunlar XX əsrin 60-70-ci illərində Azərbaycanın elmi həyatına yeni mövzular gətirməklə bərabər, yaradıcı insanların ruhuna millilikdən doğan yeni axtarırlar dalğası yaradırdı və o insanlardan biri kimi, professor Həsən Mirzəyev enerjiyi ilə fərqlənən alim olaraq seçildi. Onun tədqiqatına cəlb etdiyi maraqlı mövzularda, şifahi xalq ədəbiyyatı, daha da dəqiqləşdirsək, aşıq ədəbiyyatı nümunələri üzrə əsərlərinin birində axtarırlar, faktları toplamaq və toplanan faktlar üzərində işləmək metodologiyasını müşahidə edirik.

Elmi yaradıcılığın faydalı istiqaməti

Nəticədə Həsən Mirzəyev bu silsilə tədqiqatların davamı olaraq heyətamiz zəhmət tələb edən böyük elmi əhəmiyyətli növbəti əsərlər yaradırdı. "Dərələyəzin toponim və şifə sözləri", "Dərələyəz folkloru", "Qərbi Azərbaycanın Dərələyəz mahalı" (ensiklopedik məlumat), "Dərələyəz mahalının toponimləri və şifə sözləri" kimi sanballı etnoqrafiyalarında, ayrı-ayrı məqalələrində Dərələyəz mahalının etnoqrafik mənzərəsini ortaya qoyan professor, Azərbaycan dilçiliyində bu istiqamətdə gedən prosesləri sürətləndirməklə, oxşar mövzuda aparılan elmi axtarırlara impuls verirdi. Bu elmi yaradıcılıq əsərlərində oronimik oyonimlər, xəritələr, hidronimik oyonimlər, fitotoponimik oyonimlər, zooyonimlər, etnonimik oyonimlər, patronimik oyonimlər, antroponimik oyonimlər, hibrid oyonimlərin hər biri burada yaşamış avtoxton əhalinin törəmələri olan türk kəmiyindən xəbər verir, gərgin zəhmət nəticəsində əldə olunan materiallar üzərində hərtərəfli tarixi-coğrafi və lingvistik araşdırmalar aparılırdı.

Beləliklə, elmi fəaliyyətinin 60 ili həsr olunan alim ömrünün elmi yaradıcılığında faydalı istiqamətə üzəbüz qalır. O istiqamətləri isə Həsən Mirzəyev təvəzökarcasına qiymətləndirir, yararlı alim ömrünün qazandıqı nəticələrin perspektivi barədə belə yazırdı: "... Məqsədim odur ki, gələcək nəsillər qədim Oğuz yurdu Dərələyəz haqqındakı bu faktlardan, tarixi həqiqətlərdən istifadə edib öz doğma yurdlarına qayida bisinlər".

Tarixi faktlara əsaslanan materiallar

Professor Ermənistan dövlətində türk toponimlərinin dəyişdirilməsi prosesinin kompleks siyasət olduğunu, onun 1924-cü ildən başlanıldığı-

m tarixi sənədlər əsasında göstərir, onun 1935-ci ildə, 1948-1953, 1967-1968, 1988-ci illərdə azərbaycanlıların ölkədən kütləvi qovulması zamanı və ondan sonrakı zamanlarda davam etdiyini təsdiqləyir.

Professor Ermənistanın türk toponimlərinin dəyişdirilməsinin bir neçə üsulla baş tutduğunu göstərdi: toponimin tərcüməsi, adın yarısının tərcüməsi və ya hibrid adın dəyişdirilməsi, lingvistik dəyişiklik, toponimin tamamilə dəyişdirilməsi.

İlkin olaraq Ermənistan SSR-də toponimlərin adlarının dəyişdirilməsi prosesinin "səbəbi" kimi alim ölkə Ali Soveti Rəyaset Heyətinin 3 yanvar 1935-ci il tarixli fəramamında sadalanan "arqumentləri" göstərir: "...bir çox yerlərin adları keçmiş dini, feodal-mülkiyyət qalqlarını əks etdirir, əksəriyyətinin qeyri-sabit və sarsıdıcı mənə kəsb edir".

Bu "sarsıdıcı adların" məruz qaldığı total etnosid siyasətinə baxmayaraq, 1980-ci illərin sonunda Ermənistan SSR-də türk mənşəli adla 152 Azərbaycan kəndi var idi. Ümumilikdə, 1924-cü ildən 1988-ci ilə qədər Ermənistan SSR-də 600-dən çox kəndin adı dəyişdirilib, lakin iş hələ "başla gətirilməmişdi". Daşınmaz Əmlakın Kadastrı üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbəri Manuk Vardanyan etiraf edirdi ki, ancaq 2006-cı ildə daha 57 yaşayış məntəqəsinin adı dəyişdirilib, 2007-ci ildə isə daha 21 yaşayış məntəqəsinin adının dəyişdirilməsi nəzərdə tutulub".

Bu faktlar Həsən Mirzəyevin topladığı materiallardan bəlli olur. O da məlum olur ki, Ermənistanın mövcud 107 hidronimin 71-nin (66%) adı dəyişdirilib. Onlardan 26-si erməni ekvivalentləri ilə əvəz edilib. Belə ki, "göl"ermənicə "lic", "bulaq"; "axpyur"; "su" "cur". Digər hallarda isə adların yarımsın tərcüməsi və ya hibridləşdirilməsi ilə baş tutur: Şorbalıq Muşaxbyur, Ağdağ Spıxtsar, Qaraqol"Karilic".

Bütün bunlar Həsən Mirzəyevin təqdim etdiyi təkzibolunmaz, erməni millətçiliyi ilə silahlanmış insanların elan etmədən başladığı yüzillik müharibənin təsdiq olunan faktlarıdır.

Tarixi yaddaş

2021-ci il avqust ayının 17-də Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Kəlbəcər rayonunda dediyi sözləri yada salmaq: "Bizim mətbuatda yazılıb ki, Ermənistanın "Yeraxs" kəndində, onun ətrafında hansı hadisələr baş verir. Bu kəndin adı Aradzəyəndir və azərbaycanlılar deportasiyaya qədər orada əbədi yaşayıblar. Ona görə bütün qədim, yeni tarixi adlar bərpa edilməlidir. Bu adlar bizim müxtəlif kitablarda da öz əksini tapıb. Ona görə xahiş edirəm ki, həm jurnalistlər, həm ümumiyyətlə, insanlarımız bu yerlərin əsl adlarını çəksinlər - Vardenis yox, Basarkeçər rayonu, Basarkeçər şəhəri".

Prezident bununla ümummilli lider Heydər Əliyevin şüurlu həyatı boyu ancaq alimləm deyil, hər bir azərbaycanlının yaddaşına əbədi həkk olumasına çalışdığı tarixi yaddaş probleminin günümüzədə də aktual olduğunu göstərir.

Filologiya elmləri doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi, öz vətəndaş yanğısı və alim cəfakeşliyi ilə fərqlənən Həsən Mirzəyev həyatının mənası saydığı həmin aktuallığı gündəmdə saxlamağı həyat norması hesab etdi və hər məqamda olduğu kimi, bu məqamda da iki uca zirvənin yol göstərdiyi xalqın əsgəri olduğunu praktik olaraq sübut etdi.

Mahirə HÜSEYNOVA,

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

Söhbət Azərbaycan dilindən, işlənmə arealına görə orta əsrlərdə Orta Şərqdən Orta Asiyaya qədər geniş ərazidə yayılan, ancaq ədəbi-bədii əsərlər deyil, bu gün də öz fəlsəfi yükünü saxlayan elmi traktatlarla qədər çoxşaxəli mövzularda yazılan bir dildən gədir, onun araşdırılması, dərin qatların açılması işində övlad məhəbbəti ilə, yorulmadan çalışmış alimlərimizin əməyini ehtiramla xatırlamalığıdır. Bu alimlərdən biri, filologiya elmləri doktoru, professor, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar elm xadimi olmaqla bərabər, yaşadığı cəmiyyətdə gedən ictimai-siyasi proseslərdə böyük qalmayan, yaşanan hadisələrin epizodlarında olmağa can atan parlaq vətəndaş və parlaq alim, 2015-ci il fevral ayının 25-də dünyasını dəyişsə də hər vaxt bizimlə olan Həsən Mirzəyevin xüsusi yeri görünür.

Alimin çoxprofilli axtarırları

Xatırladaq ki, alim onomastik vahidləri tədqiqatına cəlb etməzdən əvvəl dilçilikdə ciddi elmi nəticələrə nail olan bir sıra uğurlar qazanmışdır. Onun hələ ötən əsrin 70-ci illərindən xüsusi metodik ardıcılıqla, istər bugünkü Azərbaycan Respublikasında, istərsə də onun hüdüdlərindən kənarda qalmış ərazilərdə tədqiqatına cəlb etdiyi həmin mövzuların araşdırılmasına başlaça xətt aydın görünürdü. Bu cəhətdən professor Həsən Mirzəyevin tədqiqat mövzularına diqqət yetirmək kifayətdir ki, alimin çoxprofilli axtarırlarının miqyasını təsvir edə bilərik. Həsən Mirzəyevin özü bu barədə belə yazır: "...Onomastik vahidlər tükənməz xəzinədir. Burada qəbilə, tayfa, xalq, yer, şəxs (tarixi və mifoloji), heyvan, quş, silah adları, səma cisimlərinə və s. verilən adlar çox yaxşı mühafizə olunub saxlanılır, tarixdən-tarixə, nəsil-dən-nəslə ötürülür. Bunların spesifik xüsusiyyətlərini ümumiləşdirərək öyrənmək çox vacibdir. Xalq yaradıcılığında işlənən onomastik vahidlərin köməyi ilə ədəbiyyat, tarix, coğrafiya və s. elmlər üzrə yaddaşlardan silinən, köhnəliklə işlənməmiş sözlərin, məsələlərin sirtini açmaq Azərbaycan xalqının tarixən hansı ərazilərdə yaşamasını, hansı xalq və ölkələrlə siyasi-iqtisadi əlaqədə olmasına dair çoxlu faktları üzə çıxarmaq mümkündür".

Onu qeyd etmək ki, professor Həsən Mirzəyev elmi fəaliyyətinin

ilk illərindən, ötən əsrin 60-cı illərindən sistemli olaraq Azərbaycan dilçiliyinin ən mühəssəli sahələrindən biri olan feil bəhsinə üzrə məktəb yaratmağa müvəffəq olan alimlərdən biri kimi qəbul edilmiş, bu mövzuda monoqrafiyalar yazmış, 150 il müddətində türkologiyada mühəssəsə doğuran bir çox mövzuları (feili sifət, feilin təsir kateqoriyası və s.) tədqiq etmiş və mühəssəslərə son qoya bilmişdir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan dilində olan feillər özünün leksik-semantik, morfoloji, sintaktik, üslubi, fonetik, frazeoloji, etimoloji xüsusiyyətlərinin zənginliyi, rəngarəngliyi və başcası, fərdiliyi ilə digər nitq hissələrindən fərqlənir. Bundan əlavə, feillər üçün xarakterik xüsusiyyətlərdən biri onun dilin milli orijinallığını və qədim ünsürlərini daha yaxşı mühafizə etməsidir. Ona görədir ki, dilçiliyimizdə feillərə bağlı daha intensiv diskussiyalar, elmi mühəssəslərin indi də şahidi oluruq. Buna görədir ki, professor Həsən Mirzəyev şəxsində özünü qabarıq göstərən cəsarət, elmi potensialına əminliyin verdiyi inamına söykənərək qənaətlərini əsaslandırma bilirdi. Ötən əsrin 60-cı illərində aparıldığı elmi axtarırların nəticələrini buna görə idi ki, o, birmənalı və əsaslandırılmış şəkildə elmi ictimaiyyətə bəyan edərək gəldiyi qənaətləri cəsarətlə elan edirdi. Həsən Mirzəyev elmi şəkildə təsdiq edirdi ki, feil çoxkateqoriyalı nitq hissəsidir və bu kateqoriyaların feildə kompleks şəkildə, toplu olaraq öz ifadəsini tapdıqları göstərir. Feildə təsir, növ, tərz, inkarlıq, zaman, forma, şəxs və kəmiyyət kimi kateqoriyaların varlığını, xüsusi və ümumi formalara malik olmasını buna ən yaxşı sübut kimi təqdim edir, beləliklə, tədqiqatlarının istiqamətini birmənalı olaraq gələcək axtarırlar üçün ən düzgün yollardan biri olaraq belə göstərirdi: "Dilimizdəki nitq hissələrinin heç birində bu qədər kateqoriya yoxdur. Feilə məxsus bu kateqoriyaların hər birinin öz yeri, düzülüş forması vardır və bunlar, demək olar ki, yerlərinə dəyişməz".

Apardığı elmi axtarırların əhəmiyyətini və dilçilikdə onun gələcək tədqiqatçıları tərəfindən davam etdiriləcəyini inamdan doğan intuisiyanın diqqət etdiyi bu hissələr bu zəhmətkeş və yorulmaz elm adamını 45 ildən sonra da cəlb edirdi. Bunu professor Həsən Mirzəyev onilliklər sonra bu cür xatırlayacaqdır: "Mən aspirant olduğum illərdə "Müasir

Bu, mübahisəsiz elmi həqiqətdir ki, oyonimlər hər bir xalqın keçib gəldiyi yollar haqqında ən mükəmməl, özündə təkzibolunmaz faktları əks etdirən kitabdır. Bu kitabdan ayrı-ayrı xalqların mədəniyyətini, etnoqrafiyasını, həmçinin onun dil tarixini öyrənmək mümkündür. Onu xüsusilə qeyd etməyi lazım bilirik ki, həssas coğrafiyada yerləşən Azərbaycan kimi ölkələr üçün bu zərurət geopolitikanın diqtəsi, digər xalqların planların işə salınması kontekstində daha da aktuallaşır. Toponimlərin yaratdığı xəritələrdə xalqımızın ancaq etnoqrafiyası, bu etnoqrafiyanı canlandıran detalları deyil, onun müəllifliyi ilə cızılan, tarixin müxtəlif mərhələlərində mövcud olmuş siyasi xəritəsini də asanlıqla yaratmaq olur. Bu mənzərənin bərpa edilməsində ayrı-ayrı istedadlı və zəhmətkeş, sözün müstəqim mənasında, fədakar insanların sayısında keçmişimiz nə qədər gizlətmək, onun yaşığı və qar dənələrinin belə, silməyə gücünün yetmədiyini izlərinə axtarıb tapmaq və keçmişə səyahət etmək mümkün olur.

Azərbaycan dilində feili sifət" adlı mövzunu namizədlilik dissertasiyası kimi işləmiş, bundan sonrakı dövrdə isə "Müasir Azərbaycan dilində feilin təsirlilik-təsirsizlik kateqoriyası" adlı mövzunu doktorluq dissertasiyası şəklində tədqiq edərək müdafiəsinə nail olmuşam. Bundan başqa, oxucuların feil bəhsinə daha dərinləndirən əhəmiyyətli məqalələrini də dərs vəsaitinə əlavə etmişəm. Qoy alimlərimiz də daxil olmaqla, oxucularımız bunu mənə irad tutmasınlar. 55 illik müəllimlik təcrübəm, 45 illik auditoriyalarımnda bu mövzuların oxuduğum mühazi-rələr mənə belə bir qərar qəbul etməyə inandırır". Kateqoriyaların çoxluğu, fərdiliyi, dilçiliyin əksər sahələrində isə xüsusiyyətləri bu bəhsə, bu bəhsə əlaqədar sahələr söz yaradıcılığı baxımından hərtərəfli tədqiq etməyi zəruri edirdi.

Tənqidi mühakimələrin qənaətindən doğan nəticələr

Professor Həsən Mirzəyev hansı mövzunu işləyir-ışləsən, onun ərsəyə gətirdiyi elmi əsərləri yalnız faktlar üzərində müşahidələrinin, dil faktlarından aldığı təəssüratın nəticələrindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müayyənə hallarda elmi-nəzəri ədəbiyyatdakı mülahizə və fikirlərlə razılaşmış, öz tənqidi mühakimələrinin qənaətindən ibarət olmur. O, faktları, topladığı zəngin dil materiallarını vahid sistem şəklində, oturuşmuş prinsiplər əsasında analiz etdiyindən, müay

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Gəncə Dövlət Universiteti

aşağıdakı vəzifələri tutmaq üçün müsabiqə

ELAN EDİR

Fakültələr üzrə boş olan vəzifələr:

Xarici dillər	- dekan
Pedaqoji	- dekan
Kimya-biologiya	- dekan

Kafedralar üzrə boş olan vəzifələr:

1. Ümumi pedaqogika	- kafedra müdiri; dosent, 1 yer; - baş müəllim, 3 yer
2. Rus dili	- kafedra müdiri; dosent, 1 yer; - baş müəllim, 1 yer
3. ÜTF və texnologiya	- kafedra müdiri; dosent, 1 yer; - baş müəllim, 2 yer
4. İqtisadiyyat	- kafedra müdiri
5. Alman dili	- kafedra müdiri; müəllim, 1 yer
6. İnformatika və cəbr	- kafedra müdiri; dosent, 1 yer; - baş müəllim, 5 yer; - müəllim, 1 yer
7. Təsvisi incəsənət	- kafedra müdiri; baş müəllim, 3 yer
8. Fizika	- dosent, 1 yer
9. Kimya	- baş müəllim, 2 yer
10. Anatomiya, fiziologiya və zoologiya	- baş müəllim, 2 yer
11. Menecment və turizm işi	- baş müəllim, 1 yer; müəllim, 1 yer
12. Azərbaycan dili	- dosent, 2 yer; baş müəllim, 6 yer; - müəllim, 1 yer
13. Təhsilin pedaqogikası və metodikası	- dosent, 1 yer; baş müəllim, 2 yer; - müəllim, 1 yer
14. Azərbaycan və dünya ədəbiyyatı	- dosent, 1 yer; baş müəllim, 3 yer
15. Ümumi tarix	- dosent, 1 yer; baş müəllim, 1 yer

16. Azərbaycan tarixi	- dosent, 2 yer; baş müəllim, 3 yer
17. Musiqi fənləri	- baş müəllim, 1 yer
18. Qrammatika və ingilis dilinin tədrisi	- baş müəllim, 1 yer
19. Leksika və ölkəşünaslıq	- baş müəllim, 3 yer
20. Psixologiya	- baş müəllim, 3 yer; müəllim, 2 yer
21. Ekologiya və təbiəti mühafizə	- baş müəllim, 1 yer
22. Praktiki xarici dillər	- müəllim, 1 yer
23. Fransız dili	- baş müəllim, 1 yer
24. Sosial fənlər	- müəllim, 1 yer
25. Coğrafiya	- dosent, 1 yer; baş müəllim, 3 yer
26. Bədən tərbiyəsi və idman	- baş müəllim, 2 yer
27. Riyazi analiz	- baş müəllim, 1 yer
28. Ümumi riyaziyyat	- dosent, 1 yer
29. Fiziki tərbiyə, çağırışqədərki hazırlıq və mülki müdafiə	- müəllim, 1 yer.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlər Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 15.11.2017-ci il tarixli 5/5 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil müəssisələrində kafedra müdiri, dekan və dekan müavini vəzifələrinin tutulması” və 401 sayılı 07.08.1996-cı il tarixli əmri ilə təsdiq edilmiş “Ali təhsil müəssisələrində professor-müəllim vəzifələrinin tutulması qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq elan olunduğu gündən 1 ay müddətində qəbul edilir.

Ünvan: AZ 2000, Gəncə şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 429.
Gəncə Dövlət Universiteti, əsas bina (I)
Telefon: (022) 266-70-33; (022) 266-01-89

REKTORLUQ

Etibarsız sayılır

Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutu tərəfindən 1983-cü ildə Bəşirov Şərafəddin Fərhad oğluna verilmiş 016627 nömrəli ali təhsil haqqında diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi Pedaqoji Texnikumu tərəfindən 2006-cı ildə Qasımov Vüsəle Akif qızına verilmiş BB-II-042699 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 1979-cu ildə Quliyeva Züleyxa Əli qızına verilmiş D-I-017658 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

2 nömrəli Bakı Peşə Məktəbi (indiki Demir Yolu və Metropoliten üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi) tərəfindən 1982-ci ildə Nəsirov Zahir Həsən oğluna verilmiş T-602774 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Daşkənd rayonu M.Mustafayev adına Bayan kənd tam orta məktəbi 2002-ci ildə bitirmiş Mehdiyeva (Alyeva) Nəhidə Sədrəddin qızına verilmiş 565954 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Salahov Arif Zauroviçə verilmiş E-421858 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa rayonu Zəlimxan kənd tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Məmmədova (Qasımov) Vüsəle Natiq qızına verilmiş B-408304 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2020-ci ildə bitirmiş Quliyev Amil Rənzir oğluna verilmiş C-380827 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay rayonu Kürdəmiş kənd tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Ağayeva Aytəkin İlham qızına verilmiş B-618476 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər S.Rüstəm adına Xarici Dillər Təməyüllü Gimnaziyası 2017-ci ildə bitirmiş Mustafayev Orxan Qubad oğluna verilmiş E-040092 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə Mehdi Sənan Vaqif oğluna verilmiş B-223654 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə qiymət cədvəli itdiyi üçün etibarsız sayılır.

132-134 nömrəli təhsil kompleksini (keçmiş H.Cavid adına 132 nömrəli məktəb) 2007-ci ildə bitirmiş Balayev Salman Eldar oğluna verilmiş B-359525 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Qızlar Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə Babayeva İradə Eyvaz qızına verilmiş C-004548 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Məktəb Lisey Kompleksini tam orta təhsil bazası üzrə 2009-cu ildə bitirmiş Abdullayeva Sevil Davud qızına verilmiş B-594653 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 68 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 25.06.2007-ci ildə bitirmiş Əmrəhova Sevdə Elşən qızına verilmiş A-571317 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 71 nömrəli tam orta məktəbi 07.07.2018-ci ildə bitirmiş Əliyev Cavid Elçin oğluna verilmiş E-145324 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 18 nömrəli tam orta məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Həsənova (Tağıyeva) Tamella Stanislav qızına verilmiş A-115977 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 13 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Qəhrəmanova Jalə Yaqup qızına verilmiş B-137897 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 26 nömrəli fizika-riyaziyyat və informatika təməyüllü məktəb-liseyi 2018-ci ildə bitirmiş Vəliyev Həzi Fizuli oğluna verilmiş A-134043 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 11 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2014-cü ildə bitirmiş Namazov Hikmət Müsəmmədovna verilmiş A-114627 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 23 nömrəli tam orta məktəbi 1990-cı ildə bitirmiş Xəlilov Faiq Fıruddin oğluna verilmiş 658646 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2011-ci ildə bitirmiş Abbasov Emil Vahid oğluna verilmiş A-023694 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Abbasov Emil Vahid oğluna verilmiş A-237332 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 13 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Bağirov Bayram Eyvaz oğluna verilmiş A-540369 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 29 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Abdullayeva Aytən Bahadır qızına verilmiş A-161952 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 43 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Nəcəfova (Xəlilova) Şahnaz Şahin qızına verilmiş A-427228 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 11 nömrəli tam orta məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Hüseynov Teymur Asim oğluna verilmiş E-241032 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ADPU-nun nazdında Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci (keçmiş Bakı Sənaye-Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 09.07.2021-ci ildə Əhmədova Sevinc Natiq qızına verilmiş AA-154554 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş rayonu Eymur kənd tam orta məktəbi 27.06.2009-cu ildə bitirmiş Cəfərova Fərvat Abdulla qızına verilmiş B-658900 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 38 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Şahvələdov Terlan Yaqup oğluna verilmiş 2013-cü ildə verilmiş A-187659 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayonu 5 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Əliyev Daşqın Sakit oğluna verilmiş 056488 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göygöl şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Qasımov Elsevar Rizvan oğluna verilmiş A-541142 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xızı rayonu Şorabə qəsəbə tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Şərifov Emil Əlhəm oğluna verilmiş B-205992 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 286 nömrəli tam orta məktəbi 27.06.2012-ci ildə bitirmiş Hüseynbəyli Pərviz Təbriz oğluna verilmiş A-115815 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 311 nömrəli tam orta məktəbi 22.06.2010-cu ildə bitirmiş Əliyev İqbal Kiram oğluna verilmiş A-681552 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci tərəfindən 2019-cu ildə Abasova Pərvin Əhməd qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Narimanov adına Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 1999-cu ildə Əsgərova Günay Vaqif qızına verilmiş AB-I-043142 nömrəli diplom və 2000-ci ildə verilmiş 000596 nömrəli internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2014-cü ildə Quliyeva Aysel Mətləb qızına verilmiş A-047082 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə qiymət cədvəli itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Laçın rayonu 28 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Abbasova (İsmayılova) Vəfa Elman qızına verilmiş B-255614 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Sarvan İbrahimov	538-21-55
Mühasibatlıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisenzia № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 1036 Sifariş 600

Məsul nəvbətçi: O.Mustafayev

Yevlax şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Allahverdiyeva Səyali Niyazi qızına verilmiş A-556023 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2018-ci ildə bitirmiş Əsgərli Sənan Nəsimi oğluna verilmiş C-197706 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər Texniki-Humanitar Təməyüllü Liseyi 1998-ci ildə bitirmiş İsmayilov Nadir Sədir oğluna verilmiş A-151158 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 60 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş İsmayılova Nuranə Şamil qızına verilmiş A-551699 nömrəli şəhadətnamə və 2009-cu ildə verilmiş B-592365 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayonu II Şahsevən kənd tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Hüseynov Zahir Zahir oğluna verilmiş A-458422 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ucar şəhər 1 nömrəli məktəb-liseyi 1999-cu ildə bitirmiş Zeynalov Seymur Elxan oğluna verilmiş A-313357 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yardımlı rayonu Hamarkənd kənd tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Adıyov Amid Ədalət oğluna verilmiş A-358084 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Tahirova Nairə Mirazə qızına verilmiş A-376527 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Kenarqəş kənd tam orta məktəbi 1983-cü ildə bitirmiş Qurbanov İbadulla Xeyrulla oğluna verilmiş A3-044222 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 164 nömrəli tam orta məktəbi 19.07.2017-ci ildə bitirmiş Suleykin Allan Oleqoviçə verilmiş E-004675 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 129 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitirmiş Adıgözəlov Anar Fərzəli oğluna verilmiş 8/93 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Maliyyə İqtisad Kolleci tərəfindən 2021-ci ildə Xələfova Ləman Sabir qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Viyən kənd tam orta məktəbi 1989-cu ildə bitirmiş Seyfullayeva Valide Əliməmməd qızına verilmiş A-600071 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Mamusta kənd tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Hüseynli (Rzayeva) Xalidə Arif qızına verilmiş A-691782 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Narimanov adına Azərbaycan Tibb İnstitutu tərəfindən 1989-cu ildə Əliyev Şahməli Heydər oğluna verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəbrayıl rayonu Yuxarı Mərcanlı kənd tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Məmişova (Bəşirova) Aytəkin Tehran qızına verilmiş B-231722 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş İsayev Marat Asefoviçə verilmiş A-346102 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 275 nömrəli tam orta məktəbi 25.05.1994-cü ildə bitirmiş Nağıyev Abbas Nazim oğluna verilmiş A-022969 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Soltanova (Zülfüqarova) Pakizə Tahir qızına verilmiş A-268576 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayonu Bulduq kənd tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Həsənov Məhəmməd Asif oğluna verilmiş E-027762 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayonu Əhmədabad kənd tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş İsmayılov Novruz İlimdar oğluna verilmiş A-603024 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayonu Balahəşimxanlı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1982-ci ildə bitirmiş Fərcəyov Dünyamalı Məti oğluna verilmiş A3-II-413697 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti tərəfindən 2001-ci ildə İmanov Rüstəm Zöhrab oğluna verilmiş A-088889 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayonu Lənbəran kənd tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Şəmizadə (Cəfərova) Ruhəngiz Müqəbil qızına verilmiş B-457500 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Aslanova Aynur Vəli qızına verilmiş A-175078 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2000-ci ildə Aliyeva Almaz Polad qızına verilmiş AB-I-078773 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyi 1999-cu ildə bitirmiş İsmayılov Ceyhun Əbülfət oğluna verilmiş A-353868 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 194 nömrəli tam orta məktəbi 17.07.1999-cu ildə bitirmiş Əliyev Qabil Telman oğluna verilmiş A-293882 nömrəli orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Yalnız xoşbəxt müəllimlər xoşbəxt insan yetişdirə bilirlər"

Acar Baltaş

JAFAR MANSIMI

Öyrətmək doğru reaksiya verməkdir

Proqramın 21 fevral buraxılışının Beynəlxalq Ana Dili Gününə təsadüf etdiyi üçün girişdə Gülağa Məmmədovun ifasında Emin Sabitoğlunun bəstəsi olan Kerkük bayatlarına aid "Şirin dil" mahnısı səsləndirilib. Görüşün aparıcısı Cəfər Mənsimi Acar Baltaşın müəllifi olduğu "Təcrübə dünən, təhsil isə sabahın biliyini təmsil edir. Çölə baxan xəyal görür, içəri baxan isə oynar" cümlələrilə görüşü açaraq qonağı və izləyiciləri salamlayıb. Aparıcı tanınmış türkiyəli qonağı izləyicilərə yaxından təqdim edib. Bildirib ki, psixoloq, professor Acar Baltaş Cərrahpəşə Universitetində doktorantura təhsili zamanı Türkiyədə ilk dəfə olaraq neyro-psixologiya mövzusunda araşdırıb, "Beynin yüksək funksiyaları" haqqında tədqiqatlar aparıb. O, 1983-cü ildən bu günə kimi təşkilatı psixologiyaya dair təcrübəsini iş həyatının ehtiyacları ilə uzlaşdıraraq liderlik və komanda işi mövzusunda seminarlar verir, kitablar yazır və insan resursları sahəsində xidmət göstərən Baltaş Qrupunu idarə edir. "Həyatı dolu-dolu yaşamaq", "Xəyalını yorğanına görə uzat", "Türk mədəniyyətində idarəçilik", "Yeni minillikdə iş uğurunun 12 açarı", "Bir səyahət olaraq liderlik" və digər kitabların müəllifidir.

C.Mənsimi qonağın soyadına baxdıqda iki söz - "bal" və "daş" sözlərinin önə çıxması diqqət çəkir və Acar Baltaşın həyatının bal və daş kimi tərəfləri haqqında nə deyə biləcəyini soruşub. Professor bildirib ki, məsləhəti Türkiyədə qəbul etməyə üçün apardığı mübarizələr həyatının daş tərəfidir. 1986-cı ildə həyat yoldaşı ilə birgə yazdığı "Stress", "Bədən dili" və s. kitablarının isə həyatının bal tərəfi olduğunu qeyd edib və vurğulayıb ki, kitablarındakı mövzular həmin dövrdə dünyada yeni duyulan, Türkiyədə isə heç bilinməyən anlayışlar olub.

A.Baltaş təhsil dünyasında atılması vacib addımlardan danışaraq deyib ki, öyrənmənlər həyatla bağlı təməl bilgilər almalı, peşəsindən məmnun və xoşbəxt müəllimlər tərəfindən öyrədilməlidir. "Müəllim xoşbəxt deyilsə, nəticənin gözəndiyi kimi olması mümkünsüzdür. Şagirdlər nə öyrəndiklərini unudurlar. Lakin müəllimlərin dərslər zamanı nə hiss etdirdiyi unudulmur. Deməli, müəllimlərin qurduğu əlaqə üslubu çox önəmlidir. Öyrətmək doğru reaksiya verməkdir. Müəllimin sinifdə öyrətdiyindən daha önəmliyi yaratdığı əlaqə ola bilər deyər düşünürəm".

Əgər insan bu amala xidmət edərsə, xoşbəxt ola bilər

"Sizə görə xoşbəxtlik nədir?" sualına cavabında psixoloq xoşbəxtliyin 3 məqamına toxunub: "Bəlkə də dünyada ardınca gedilərkən əldə edilə bilinməyən tək şey xoşbəxtlikdir. Çünki xoşbəxtlik bir yolçuluq, prosesdir. Birincisi, xoşbəxtliyi yaşanılan anla, məmnun olmaq-

"Yeni çağırışlar" da xoşbəxt məktəblər haqqında danışılıb

"Yeni çağırışlar" onlayn müzakirə proqramının növbəti qonağı tanınmış türkiyəli psixoloq, Baltaş Qrupunun rəhbəri, professor Acar Baltaş təhsilə baxışlarını və düşüncələrini bölüşüb. Təhsil Nazirliyinin dəstəyi və T-Network təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının təşkilatçılığı ilə davam edən "Yeni çağırışlar" proqramının 21 fevral 2022-ci il tarixində yayımlanan bölümündə qabaqcıl elm adamı Acar Baltaş ilə xoşbəxt məktəblər barədə danışılıb. "T-Network"-ün koordinatoru, təhsilin idarə olunması üzrə mütəxəssis Cəfər Mənsiminin təqdimatında davam edən proqram Təhsil Nazirliyinin "Facebook" sahifəsi üzərindən canlı yayımlanıb.

la qarşıdır. Ancaq bunlar xoşbəxtlik deyil, həzrdir. İkincisi - xoşbəxtlik insanın etdiyi işdən zövq alaraq zamanı unutmamasıdır: oxuduğu kitabdan, dinlədiyi musiqidən, idmandan, maraqlı söhbətdən və s. Bu cür xoşbəxtliyi əldə etmək üçün insanın bədəninə və beyninə yatırım etməsi lazımdır. Üçüncü növ xoşbəxtlik insanın özünü aşan, özündən başqa digərlərini də düşünmək kimi məqsəddə xidmət etməkdir. Məsələn, ehtiyacı olan insanlara yardım etmək, heyvanları qorumaq, iqlim dəyişikliyinə qarşısını almaq məqsədlə nəse etmək və s. Əgər insan bu amala xidmət edərsə, xoşbəxt ola bilər".

Müəllimlik missiyası

Professor bildirib ki, xoşbəxt şagirdlər yetişdirmək üçün xoşbəxt müəllimin olması mütləqdir. Müəllimliyinin bir missiya olduğunu qeyd edən qonaq vurğulayıb ki, yaxşı müəllim olmaq üçün anadan müəllim kimi doğulmaq lazımdır. Müəllim sinifə girərkən "mən dərsimi yaxşı hazırladım, şagirdlərimə bunu başa sala biləcəyəmmi?" sualları ətrafında düşünməkdən öncə "mən bu sinifə ölkənin gələcəyini inşa etmək, dünya üçün yaxşı insanlar yetişdirmək üçün girirəm" deməlidir. Dərsi başa salmaq bundan sonra gəlməlidir. Bu zaman şagirdlər də xoşbəxt olacaq.

Xoşbəxt məktəblər yaratmaq üçün nəyi dəyişməliyik?

Aparıcının "Xoşbəxt məktəblər yaratmaq üçün hazırlıq təhsildə nələri dəyişmək lazımdır?" sualına cavabında professor söyləyib ki, belə bir məktəbin yaradılması üçün müəllim, şagird, valideyn və rəhbər şəxslərin arasında iş birliyinin olması vacibdir. Yazıcının sözlərinə görə, təhsil işi məktəbin tək başına görə deyil, mütləq ailə, müəllim, şagird, rəhbər şəxslər bir araya gələrək nəyin necə edilməsi müzakirə etməlidirlər.

8 gushəli çağırış

Xoşbəxt məktəblər yaratmaq üçün Acar Baltaş məktəb planını bu cür qurmağı tövsiyə edib və bu planı 8 çağırışdan ibarət səkkiz gushəli ulduza bənzədir: "1.Nizam-intizam qaydasının olması. Məktəblərdə nizam-intizam olduqda bir çox şeylər qaydaya düşəcək. 2.İştirakçılıq. Müəllim, şagird, valideyn, rəhbər şəxslərin birgə fəaliyyəti. 3.İstedadlı və xoşbəxt müəllimlər. 4.Anlayış və şəfqət. 5.Effektiv idarəetmə və rəhbərlik. 6.Texnologiyanın tətbiqi. 7.Qrup fəaliyyəti, iş birliyinin öyrədilməsi. 8.Sənət və fəlsəfə. Fəlsəfə bilməyən toplumlarda estetik, sənətin yaranması mümkün deyil". Psixoloq onu da əlavə edib ki, təhsildəki bütün problemlərə rəğmən müəllimlər düzgün seçilsə, düzgün təhsil verilərsə, uyğun ödənilmə aparılırsa möcüzələr etmək olar.

Şagirdlər məktəbdə xoşbəxt deyillər. Bəs çıxış yolu nədir?

Acar Baltaş şagirdlərin məktəblərdə xoşbəxt olmamasının səbəbini belə açıqlayıb: "Şagirdlər məktəbdə xoşbəxt deyillər. Çünki onlar xoşbəxt müəllimlərlə rastlaşmayıblar. Şagirdlər öyrəndiklərini həyatda tətbiq edə bilmirlər, bu biliklər həyatda onların işinə yaramır. Problemi aradan qaldırmaq üçün şagirdlər həyatın üçün atılmalı, bunun üçün qrup çalışmalarına imkan verəcək proqramların hazırlanması, müəllimlərin, məktəb üçübağının üzvlərinin iş birliyi təmin olunmalıdır".

Acar Baltaş uğur və xoşbəxtlikdən öncə insanın həyatda ən çox güvənə ehtiyacı olduğunu bildirib. Yazıcının fikrincə, insanların özlərinə və bir-birlərinə güvəni çox aşağıdır: "Toplumda xoşbəxtliyi nail olmaq istəyiriksə, insanlar evlənmədən öncə uşaq tərbiyəsi ilə bağlı təhsil almalıdırlar. Əhəmiyyətli bir həyatın üç təməl prinsipi var: 1)Əhəmiyyətli, işə yarayan bilikləri öyrətmək, etdiyiniz hər bir şey əhəmiyyətli olmalı, işə yaramalıdır; 2)Dərin etibarə, daya-

nıqlı münasibətə sahib olmaq; 3)özünü aşan bir məqsəddə xidmət etmək".

Qonaq qeyd edib ki, uşaqlarımızı yetişdirərkən ən təməl nöqtə ilk illərdə onlara ayırdığımız zamandır. Uşaqları oynadıqları oyunlar, qulaq asdıqları musiqilərə görə danlamaq deyil, onlara qatılmaq, dəstəkləmək, onları başa düşməyə çalışmaq, onlarla həmsöhbət olmaq lazımdır. Müəllimlər də şagirdləri ilə anlayışlı davranmalı, onların fikirlərinə hörmət etməlidirlər.

"Həyatın haqqını vermək" kitabının yazarı olaraq Acar Baltaş 15 yaşından uşaqları yay tətilində işlətməyi tövsiyə edib. Psixoloq 1 yaşlı uşaqların oyuncaqlarını toplamalı, 2 yaşlı uşaqların yeməyi özləri yeməli, 3 yaşlı uşaqların ayaqqabısını, düyməsini özü bağlamalı, ən gec 6 yaşdan yataqlarını toplamalı olduqlarını, ev işlərində valideynlərinə kömək etmələrini deyib. Bütün bunlar uşaqlarda məsuliyyət, iş sevgi, iş görənlərə hörmət hissi formalaşdırır.

Cəfər Mənsiminin "Uğurun həyatımızı zəhərlədiyini demisiniz. Nədən belə düşünürsünüz? Zəhəri bala çevirmək üçün nə tövsiyə edirsiniz?" sualına cavablandıraraq qonaq bildirib ki, uğurlu olmaq qürur verər, uğursuzluq isə inkişaf etdirər, insanların empatik olmasına gətirər, uğurun dəyərini artırır. Həyatda anlayış verən uğursuzluqdur, öyrənmə fürsətidir.

Məktəb həyatından həyat məktəbinə

Acar Baltaş hesab edir ki, müəllimlər dinləməyi sevmir və deyilənlərə "bunu bilirəm" cavabı verirlər. Professor qeyd edib ki, müəllim üçün ən önəmli məqam əlaqə qurmaq, yaxınlaşmaq və sual vermək olmalıdır: "Müəllimlərə çox sağlam tövsiyəm budur - öncə dayan və soruş. Cavabı aldıqdan sonra söyləyəcəyiniz şey etdiyindən daha təsiri olmalıdır. Müəllimlərdə gördükləri işin missiyasına inam olmalıdır".

Özü-özünü təmin etmək və özgüvən

hissləri haqqında da danışan professor bildirib ki, özünü təmin etməyin əsas qaynağı keçmişdə qarşılaşılan uğur və uğursuzluqlar, öncəki uğurlarına hörmət duyğusudur. Belə insanlar problemin ətrafında fırlanıb onu çözməyiblər. Özünə həddindən artıq güvənən insanlar əslində sahib olmadıqlarını əldə etdiklərini düşünür, səriştelərini şişirdir, başqalarını günahlandırır.

Məktəb həyatını həyat məktəbinə necə çevirməyin yolları haqqında suala cavab olaraq yazıcı bildirib ki, "bunun üçün mütləq məktəb binasından kənara çıxmaq, qrup çalışmasını təşviq etmək, şagirdləri fiziki şəkildə məşğul edərək öyrənməyə yönəltmək lazımdır. Bunun üçün sadəcə məktəb laboratoriyaları yetməz. Şagirdləri məktəb binasından kənara çıxarmadıqda, onların tapşırıq üzərinə məsuliyyət qoymadıqda uşaqlar tənbəlləşir və tələb etməyə başlayırlar".

Yeni çağırışçı C.Mənsiminin "Siz təhsil sistemini yenidən inşa etsəydiniz hansı məktəb modelləri olardı? Ən çox nəyi önə çıxardınız?" sualına cavabında A.Baltaş qeyd edib: "Mən KIPP modelini (1994-cü ildə ABŞ-da yaradılmış çarter dövlət məktəbləri şəbəkəsi. Şagirdlərin əksəriyyətini afroamerikalı və latınamerikalı, ispan dilli uşaqlar təşkil edir) örnək alırdım. Bu modeldə uşaqları mümkün qədər məktəbdə saxlamaq, məktəbin imkanlarından faydalanmaq, musiqi, rəqs, idman var". Sosial-duyğusal öyrənmənin təmin edilməsi üçün də A.Baltaş qrup çalışmasının çox önəmli olduğunu deyib, insanların bir-birlərindən öyrəndiklərindən diqqət çəkib.

İnsanlığa xidmət etməyən texnologiya

"Xoşbəxt müəllimlər necə yetişdirilməlidir" sualının cavabında qonaq birinci seçim meyarlarının olması, sonra onlara yaxşı təhsil verilməsinin vacibliyini vurğulayıb: "İnsanlara motivasiya verən birinci proses öyrənmədir, ikinci - inkişaf, üçüncü - tutduğunu işdə kontrol imkanlarının varlığı, dördüncü-etdiyi işdə uğurlu olmaq duyğusu yaşaması, beşincisi-əldə etdiyi işin əhəmiyyətini anlamasıdır. Müəllimlərdə gördükləri işin missiyasına inam olmalıdır. Onu da qeyd edim ki, xoşbəxt müəllimlərin formalaşmasında rəhbər şəxslərin də xüsusi rolu var. Onlar birlikdə çalışdığı isanların həyat yolçuluğunu bilməlidir. Diqqət edin, liderlik dünyada ən çox araşdırılan mövzudur. Amma dünyada ən zəif yer də idarəçilikdir. Çünki onlar işin fəlsəfəsindən məlumatsızdırlar".

Görüşün sonunda türkiyəli qonaq Acar Baltaş Azərbaycana könül dolu salamlar göndərərək, "həyatı dolu-dolu yaşayın, sahib olduğunuz şeylər barədə bir daha düşüünün və qiymətini bilin. Sizin sahib olduğunuz sahib olmayanlara əl uzadın" müraciəti ilə proqramı yekunlaşdırıb.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA